

KONWENT MARSZAŁKÓW WOJEWÓDZTW RP ŁÓDZKIE 2025

STANOWISKO NR 4

KONWENTU MARSZAŁKÓW WOJEWÓDZTW RP

z dnia 4 września 2025 roku

w sprawie możliwości budowy przez jednostki samorządu terytorialnego węzłów przesiadkowych wraz z parkingami przy stacjach i przystankach kolejowych realizowanych w ramach inwestycji PKP Polskich Linii Kolejowych S.A.

Konwent Marszałków zwraca uwagę na niekorzystne konsekwencje jakie niesie ze sobą budowa linii kolejowych przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. bez zapewnienia jednoczesnej realizacji węzłów przesiadkowych wraz z parkingami dla obsługi podróżnych. Działanie takie ogranicza w znaczący sposób dostęp mieszkańców do infrastruktury kolejowej i mimo poniesienia dużych nakładów finansowych przez zarządcę infrastruktury kolejowej nie przynosi efektu w postaci likwidacji wykluczenia komunikacyjnego. Sytuacja ta prowadzi również do wzrostu sprzeciwów dla realizacji nowych inwestycji kolejowych z uwagi na konieczność ingerencji w istniejącą zabudowę, ograniczenie dostępu do gruntów rolnych czy wydłużenie czasów dojazdów dla lokalnych społeczności do ich miejsc destynacji, przy jednoczesnym braku możliwości skorzystania z oferty przewozów kolejowych w wyniku nie zapewnienia infrastruktury około przystankowej w postaci parkingów samochodowych i rowerowych, przystanków autobusowych, dróg dojścia pieszego i dojazdowych oraz udogodnień dla osób o ograniczonej mobilności. Ciężar realizacji inwestycji obejmujących budowę infrastruktury do obsługi podróżnych został w całości przełożony na jednostki samorządu terytorialnego na terenie których, zlokalizowane są stacje i przystanki kolejowe.

Jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z obowiązującymi przepisami, są odpowiedzialne za finansowanie budowy parkingów oraz węzłów przesiadkowych zlokalizowanych przy stacjach i przystankach kolejowych. Zakres tych obowiązków obejmuje przygotowanie dokumentacji projektowej, pozyskanie gruntu, realizację robót budowlanych, późniejsze bieżące utrzymanie infrastruktury.

Sytuacja ulega znacznemu skomplikowaniu, gdy planowana inwestycja ma zostać zlokalizowana na terenach kolejowych należących do PKP S.A. lub PKP PLK S.A. Samorządy

KONWENT MARSZAŁKÓW WOJEWÓDZTW RP ŁÓDZKIE 2025

są wówczas zobowiązane do pozyskania prawa do dysponowania nieruchomością na podstawie umowy dzierżawy, najmu lub innej podobnej. Oznacza to inwestowanie w obcy środek trwały, co dla wielu samorządów, zwłaszcza mniejszych jest rozwiązaniem nieakceptowalnym ze względów finansowych i formalnych.

Problem ten jest szczególnie widoczny w projektach realizowanych w ramach Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej - Kolej+ do 2029 roku. Zgodnie z Wytycznymi Programowymi, jednostki samorządu terytorialnego zobowiązane są do zapewnienia integracji transportu kolejowego z innymi środkami transportu. Jednakże wydatki na tzw. infrastrukturę towarzyszącą (m.in. parkingi, chodniki, węzły przesiadkowe, drogi dojazdowe, a także remonty i budowa dworców), które nie stanowią infrastruktury kolejowej w rozumieniu załącznika nr 1 do ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, są uznawane za niekwalifikowane.

W praktyce oznacza to, że samorządy muszą pokryć ze środków własnych 100% kosztów brutto związanych z przygotowaniem dokumentacji, nabyciem lub pozyskaniem prawa do gruntu, budową parkingów, utrzymaniem infrastruktury, uiszczaniem opłat z tytułu dzierżawy/najmu nieruchomości należącej do PKP S.A./PKP PLK S.A.

W przypadku lokalnych samorządów w szczególności mniejszych oraz z terenów o niskich dochodach koszty inwestycji infrastruktury do obsługi podróżnych przekraczają możliwości budżetowe, co skutkuje rezygnacją z tworzenia parkingów oraz węzłów przesiadkowych. W konsekwencji ogranicza się dostępność zbiorowego publicznego transportu kolejowego dla mieszkańców. To z kolei skutkuje wyższymi kosztami rekompensat dla organizatorów publicznego transportu zbiorowego, przede wszystkim województw, w szczególności w przewozach regionalnych.

W obliczu dynamicznie rosnącego wykorzystania pasażerskiego transportu kolejowego w regionach opisana sytuacja może negatywnie wpłynąć na budżety samorządowe i w konsekwencji zahamować rozwój oferty przewozowej, poprzez brak możliwości zapewnienia odpowiedniej infrastruktury towarzyszącej, apeluje się o:

- Użyczenie gruntów należących do PKP S.A. lub PKP PLK S.A. na potrzeby budowy parkingów przez samorządy, bez konieczności zawierania umów odpłatnych (np. dzierżawy).

KONWENT MARSZAŁKÓW WOJEWÓDZTW RP ŁÓDZKIE 2025

- Uwzględnienie zapewniania parkingów dla co najmniej kilku lub kilkunastu miejsc postojowych (ilość miejsc uzależniona byłaby od potencjału lokalizacji) w tym dla osób o ograniczonej mobilności, zadaszonych wiat na rowery oraz w uzasadnionych przypadkach zapewnienie zatok, miejsc postojowych dla komunikacji autobusowej (dla autobusowych linii dowozowych) w projektach modernizacji i budowy infrastruktury pasażerskiej realizowanych przez PKP PLK S.A.
- Włączenie kosztów budowy infrastruktury towarzyszącej do obsługi podróżnych jako kwalifikowanych w przyszłych programach rządowych lub unijnych, wspierających rozwój kolei.
- Uproszczenie procedur formalnych poprzez uproszczenie procedur pozyskiwania gruntów kolejowych przez jednostki samorządu terytorialnego, poprzez wprowadzenie ustandaryzowanych wzorów umów użyczenia, jednolitych wytycznych lub uproszczonego trybu opiniowania przez krajowego zarządcę infrastruktury kolejowej PKP PLK SA.
- Uwzględnienie trudności finansowych samorządów poprzez wdrożenie mechanizmów wsparcia dostosowanych do możliwości finansowych mniejszych jednostek, np. w postaci dotacji celowych, preferencyjnych pożyczek lub zwolnień z opłat dzierżawnych dla samorządów o niskim poziomie dochodu na mieszkańca.

Podstawa prawna:

- Załącznik nr 1 do ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym - pkt 6,
- Uchwała nr 151/2019 Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2019 r., na mocy której ustanowiono „Program Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej - Kolej+ do 2029 roku”; wykonawcą Programu jest PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.

Przewodnicząca
Konwentu Marszałków Województw RP

Joanna Skrzydlewska

Stanowisko otrzymują:

1. Donald Tusk - Prezes Rady Ministrów
2. Dariusz Klimczak - Minister Infrastruktury